

Fra forskergruppene: Øyvind Gjerstad, Hild E. Hoff
Fra språkdisiplinene: Misuzu Shimotori, Margje Post
Fra litteratur- og kulturdisiplinene: Torgeir Skorgen, Lene Johannessen
Fra fagdidaktikkdisiplinene: Kimberly Skjelde
Fra gruppe B: Mona Hosseini (vara)

Dersom noen kan ikke møte, må de be vararepresentant om å stille i stedet.

Innkalling til møte i forsknings- og forskerutdanningsutvalget ved IF

Dato: onsdag 7. mai 2025

Tid: 12.15-14.00

Sted: HF-bygget, seminarrom 217

Saksliste:

7/25 Godkjenning av innkalling og saksliste

8/25 [Referat fra forrige møte](#) 19.02.25 (tidligere godkjent)

9/25 Orienteringssaker

I. Siste nytt fra FFU på HF:

- Retningslinjer for gjenbruk av tekst i ph.d.-utdanningen
- Opplæring i universitetspedagogikk for ph.d.-kandidater

II. Forskningsmelding for IF for 2025 (vedlegg 1)

I fakultetets handlingsplan for UiB FRAM er det vedtatt å utrede bruk av forskningsmelding. Formålet er å ha et skriftlig grunnlag til dialogmøtene med enhetene og å sikre det lokale arbeidet med oppfølging av enhetenes og fakultetets strategi. Forskningsmeldingen skal peke framover. IFs forskningsmelding ligger vedlagt, til orientering.

III. Forskerutdanningsmelding for IF for 2024 (vedlegg 2)

IFs bidrag til HFs forskerutdanningsmelding kan dere lese i vedlegg 2.

10/25 Diskusjonssaker

IV. RETTE: Behov for å etablere kjøreregler innefor de ulike disiplinene

V. Veien videre for forskerskolene (vedlegg 3 + 4)

Se vedlegg 3 og 4 for grunnlag til diskusjonen.

Vel møtt!

Vennlig hilsen

Randi Koppen
forskningskoordinator

Marit Skaatan
forskningsrådgiver

Vedlegg 1

Forskningsmelding 2025

Institutt for fremmedspråk

Tiltak og aktiviteter for å fremme forskningsstrategiske mål

Et av hovedmålene i [strategiplanen for IF 2024-2030](#) er å øke omfanget av eksternfinansiert forskning.

I perioden fram til 2030 skal IF derfor:

- Styrke satsningen på forskergrupper, blant annet ved å utvikle en forskergruppestrategi for instituttet.
- Forbedre forutsetningene for å søke om og drive eksternfinansierte forskningsprosjekter.

Vi skal ha et internt forskergruppelederseminar våren 2025 der vi skal kartlegge ambisjoner og planer for å søke om eksterne prosjektmidler. Vi planlegger også å formulere en forskergruppestrategi i løpet av 2025.

Felles søknadslunsjer

Instituttet gir internopplæring i de ulike søknadsinitiativene, blant annet gjennom felleslunsjer der vi går gjennom ulike søknader som har fått tilslag. Hver søknadslunsj tar for seg en bestemt tilskuddsutlysning eller et sett med utlysninger, og et eksempel på en vellykket søknad. Vi inviterer også prosjektledere til å gå gjennom en tidligere søknad sammen med oss.

Vi ønsker bred deltakelse for å stimulere til økt søknadsaktivitet, og opplever godt oppmøte blant vitenskapelige ansatte, også stipendiater og postdoktorer. Vi ønsker at ansatte som ikke er kvalifisert til å søke om bestemte midler, også deltar, slik at flest mulig kan få erfaring med hvordan prosjekter av ulik størrelse ser ut og hvilke typer tilskudd som kan være aktuelle i framtiden.

Søknadsambisjoner i rekrutteringen

Instituttet ønsker å rekruttere personer som har kompetanse og ambisjoner om å søke eksterne midler, og prøver å hjelpe med å få fram søknadsinitiativ. Vi jobber også med aktive forskere for å få fram aktuelle ideer til søknader. Instituttet har overført en halv stilling i den administrative staben til forskningsadministrasjon, som bidrar med oppfølging.

Langsiktige ambisjoner for NFR, SFF og ERC

Instituttet har ambisjoner om å ferdigstille flere større eksternfinansieringssøknader. Vi har sendt inn tre forskerprosjektsøknader så langt i 2025, og to søknader om ERC Consolidator Grant. Vi forventer å sende inn minst fire andre forskerprosjektsøknader i år. I 2026 forventer vi minst to ERC-søknader og fire søknader om FRIPRO-midler. Når det gjelder SFF, har vi et pågående søknadsinitiativ der lederen er fra IF, og et mulig initiativ der co-PI er fra IF. Å søke om midler til satsning på forskningsinfrastruktur er ikke relevant for IF i 2025.

Vedlegg 2

Ph.d.-utdanningsmeldingen 2024

Institutt for fremmedspråk

Oppfølging av foregående års ph.d.-utdanningsmelding og eventuelle tiltak som har blitt gjennomført

Forskningskoordinator Laura Saetveit Miles gjennomførte en kartlegging av framdrift og gjennomføring for stipendiatene ved IF i 2023, for å finne tiltak på instituttnivå som kan bedre framdriften og øke gjennomføringen. Veiledere, nåværende og nylig disputerte kandidater svarte på undersøkelsen. En arbeidsgruppe, i samråd med FFU ved IF, satte sammen en handlingsplan med mål og tiltak. I 2025 skal vi jobbe med tiltakene, som omfatter blant annet veiledning, framdriftsplaner og forberedelse til prøveforelesning og disputas.

Vi har fortsatt med faste oppstarts- og avslutningsmøter og får tilbakemeldinger fra stipendiatene om at disse møtene gir en god oversikt.

Nøkkeltall fra 2024

Opptak: 4 kandidater

Gjennomføring («seksårs målet»): 1

Disputaser: 2

Underkjenninger: 0

Mindre omarbeiding: 0

Frafall: 0

Antallet innleveringer og disputaser ved IF har gått ned sammenlignet med 2023.

Vi har hatt tett dialog med stipendiatene som hadde slutt dato i 2024. Innleveringene som skulle kommet i 2024, har blitt forsinket av individuelle årsaker som ikke kan skyldes strukturen i ph.d.-programmet eller oppfølgingen ved instituttet. Vi forventer en økning i antallet innleveringer i 2025 sammenlignet med 2024.

Kandidatenes bidrag til forskningen ved grunnenheten

Instituttet har videreført utlysninger av stipendiatstillinger knyttet til forskergruppene. De fire stipendiatene som startet i 2024 er alle tilknyttet en forskergruppe der de har faglig tilhørighet og miljøstøtte, og der prosjektet utfyller det eksisterende forskningsfeltet på instituttet. Flere stipendiater er medforfattere på artikler sammen med andre medlemmer av forskergruppen de tilhører, og formidler forskningen sin til et større akademisk publikum på konferanser og seminarer. Mange er også aktive formidlere til et bredere publikum gjennom podkaster, foredrag, populærvitenskapelige artikler og i nyhetene, den offentlige debatten og øvrig media. Vi anser all forskningen stipendiatene utfører for å være nyskapende.

Grunnenhetens systematiske kvalitetsarbeid

Oppfølging av framdriftsrapporter

Vi har fulgt opp framdriftsrapportene ved å se etter samsvar og ulikheter i stipendiatens og veilederens rapporter. Alle stipendiatene har fått en individuell bekreftelse på e-post om at rapporten er lest, og om det er noe spesielt å bemerke. I de fleste tilfellene er det ikke noe å bemerke. Vi pleier å kalle inn et møte for de som har bedt om det i rapporteringen. Ingen av stipendiatene ved IF ønsket et møte i 2024-rapporteringen. Stipendiater med forsinket framdrift, følger vi opp med ulike tiltak utenfor framdriftsrapporteringsløpet.

Vi opplever at framdriftsrapportene gir et generelt overblikk, men er dårlig egnet til å fange opp forsinkelser i prosjektene når de oppstår. Vi ser også en tendens til at stipendiater og veiledere underdriver forsinkelser og gir et mer fordelaktig inntrykk at status enn det som er tilfelle. Framdriftsrapportene gir derimot et godt overblikk over gjennomførte aktiviteter i opplæringsdelen. Alle stipendiater som har rapportert aktiviteter som ikke er registrert, har fått beskjed om å sende inn registreringsskjema og dokumentasjon. Vi bruker også framdriftsrapportene til å oppdatere den interne stipendiatoversikten vår.

Det hadde vært en fordel å få tilgang til rapportene tidligere slik at vi kommer i mål med oppfølgingen før jul.

Midtveisevalueringer

Høsten 2024 gjennomførte vi fem midtveisevalueringer for stipendiatene som er halvveis i stipendiatperioden. Det var ingen behov for tiltak. Alle stipendiatene ga uttrykk for at de fikk nyttige tilbakemeldinger og godt utbytte av diskusjonen med leseren.

Medarbeidersamtaler

Alle aktive stipendiater ble invitert til medarbeidersamtale med forskningskoordinator i september 2024. 100 prosent ble gjennomført.

Sluttseminar/mesterklasser

Vi tilbyr mesterklasse gjennom forskerskolene ved HF, og oppfordrer alle stipendiater sterkt om å takke ja til tilbudet. Alle aktuelle kandidater ved IF i 2024 takket ja.

Vi anser også mesterklassen for å være redskap for stipendiater som er langt på overtid, som et grep for å komme et skritt videre i avhandlingsarbeidet, som kvalitetssikring før innlevering eller som øvelse til disputas. Vi har ikke hatt kandidater på overtid der det har vært aktuelt å tilby dette i 2024, men vi vurderer det i hvert enkelt tilfelle.

Enkelte stipendiater tilhører fagfelt som ikke blir dekket av forskerskolene ved HF. Dette gjelder blant annet stipendiater i fagdidaktikk, områdekunnskap og tverrfaglige prosjekter. I disse tilfellene står instituttet for organiseringen og gjennomføringen av mesterklassen.

I 2024 gjennomførte forskerskolen i språkvitenskap og filologi mesterklasse for én stipendiat ved IF, og én fra LLE. Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske studier gjennomførte én mesterklasse for en stipendiat ved IF, og én fra LLE.

Kvalitetssikring av opplæringsdelen

Vi har fulgt HF's retningslinjer for kvalitetssikring av opplæringsdelen. Økt fleksibilitet i antallet studiepoeng for de ulike aktivitetstypene i den kandidatspesifikke delen har gitt større smidighet i gjennomføringen. Faren for forsinkelser har blitt mindre og opplæringsdelen har blitt litt mer oversiktlig for stipendiater og veiledere, og gitt større fleksibilitet for stipendiater som ikke har store valgmuligheter i hvordan de setter sammen de kandidatspesifikke aktivitetene. En annen positiv tilleggseffekt er en forenkling av den administrative oppfølgingen.

Veilederopplæring

Vi inviterer nye veiledere til felles oppstartsmøte med kandidaten slik at de får et overblikk over programmet. Veiledere som ikke har erfaring med veiledning på dette nivået, får også en oppfordring om å melde seg på kurs i veiledning i regi av Uped. I tillegg oppfordrer vi alle veiledere om å melde seg på veilederforumet i regi av fakultetet.

Kommentarer til rapporten fra den periodiske evalueringen av HF's ph.d.-program

Vi har lest rapporten fra den periodiske evalueringen med stor interesse. Vi mener beskrivelsene er gjenkjennelige, og støtter de fleste anbefalingene.

Erfaringen vår er at det ofte er uklart for veilederne hvordan de skal beregne antall studiepoeng for kandidatspesifikke aktiviteter, og at dette er deres ansvar. Derfor stiller vi oss bak anbefalingen om å forenkle beregningen av studiepoeng ved å fastsette faste antall studiepoeng for hver aktivitetstype. Denne oversikten bør publiseres på HF's ph.d.-sider.

Vi har gode erfaringer med et møte med stipendiat seks måneder før sluttdato. Vårt inntrykk er at de fleste instituttene har rutiner for dette, og vi ser ikke behovet for å formalisere det.

Notat om de lokale forskerskolene ved IF og LLE: historikk, status og veien videre

Bakgrunnen for dette notatet er en pågående diskusjon om status og videre arbeid i de lokale forskerskolene ved IF og LLE: Forskerskolen i språkvitenskap og filologi og Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske fag. Initiativet til diskusjonen kom fra IF, med utgangspunkt i en situasjon preget av lav deltakelse og generelt lavt aktivitetsnivå i Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske fag. Spørsmålet som ble stilt innledningsvis gjaldt hvordan det kunne la seg gjøre å øke interessen for forskerskolen blant ph.d.- kandidatene ved å gjøre endringer i tilbudet og styrke samarbeidet både mellom de to forskerskolene og de to instituttene.

Historikk

Før jeg går nærmere inn på innholdet i diskusjonen kan det være nyttig med en kort oppsummering av historikken. Forskerskolen i språkvitenskap og filologi har eksistert lengst, og ble i sin tid startet av Kjersti Fløttum som en lokal avdeling av den nasjonale forskerskolen. Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske fag ble opprettet ca. 2015 etter initiativ fra daværende forskningskoordinator ved IF, Randi Koppen. Forskerskolene er ment å fungere som et lokalt supplement til de nasjonale forskerskolene, og skal ha både en faglig og sosial funksjon. Ideen er at det skal holdes regelmessige seminarer der ph.d.-kandidatene ved IF og LLE kan legge fram deler av avhandlingsarbeidet, konferanseinnlegg, utkast til artikler, osv. Mer generelle tema kan også dekkes, avhengig av hva kandidatene etterspør. I tillegg er forskerskolene ansvarlig for å gjennomføre mesterklasser for kandidatene.

Status

Gjennom årene har forskerskolene hatt varierende innhold, aktivitet og deltakelse. Etter det jeg forstår har deltakelsen i Forskerskolen i språkvitenskap og filologi generelt vært høyere, men per i dag ser det ut som at interessen for begge forskerskolene er dalende. Det kan være ulike årsaker til den synkende interessen, men én forklaring er at kandidatene nå inngår i forskergrupper der de kan presentere arbeidet sitt og få mer spesifikke kommentarer fra fagfeller innen samme forskningsfelt. Forskerskolene har hatt seminarer med mer generelle tema, der seminaret om kappen i artikkelbaserte avhandlinger hadde god deltakelse. I inneværende semester har Forskerskolen i språkvitenskap og filologi hatt et seminar om CV-bygging, men der deltok bare tre kandidater. Senere i semesteret planlegger de et seminar om *review*-prosessen i forbindelse med publikasjoner.

Diskusjon om veien videre

I løpet av inneværende semester har det vært flere møter mellom forsknings-koordinatorene og de administrativt ansvarlige ved IF og LLE der forskerskolene har vært tema. Forskningskoordinatorene har hatt samtaler med de respektive forskerskolelederne på eget institutt, og det har også vært holdt et møte der de fire lederne, de administrativt ansvarlige og fire stipendiater deltok. Utgangspunktet for diskusjonene på fellesmøtet var et notat utarbeidet av Anders Gullestad på bakgrunn av tidligere forslag fra Hild Hoff og Randi Koppen. Dette er vedlagt her. Kort oppsummert ble deltakerne på møtet bedt om å ta stilling til et forslag om at hver forskerskole skal tilby minst to arrangementer for sine kandidater hvert semester. Av disse skal minst ett omhandle et karrierefremmende tema, for eksempel CV-bygging, publisering, konferanseinnlegg, søknadsskriving, o.l. De karrierefremmende arrangementene skal være felles for begge forskerskolene. Som et resultat av dette møtet presenterte forskerskolelederne et forslag om at hver forskerskole setter opp en plan for semesteret og legger den ut på sin nettside med link til planen for den andre forskerskolen. Alle arrangementer er åpne for kandidater på tvers av forskerskolene.

Diskusjonssak i FFU

Det er flere mulige alternativer for å løse denne saken. Forskningsutvalget bes om å ta stilling til følgende spørsmål:

- Bør forskerskolene videreføres, og i så fall med hvilket innhold? Hvordan kan forskerskolene og instituttene samarbeide bedre? Hvordan kan man øke deltakelsen blant kandidatene?
- Bør én eller begge forskerskoler avvikles? Kan vi prøve ut en ordning der vi setter Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske fag på pause inntil videre, og ordningen tas opp til ny vurdering om ett til to år?
- Bør instituttene overta ansvaret for mesterklassene? Bør seminarer med karrierefremmende tema arrangeres av instituttene (v./ forskningskoordinatorene) i samarbeid med UiB FERD <https://www.uib.no/ferd> ?
- Bør instituttene også ha ansvar for andre typer seminarer, f.eks. om kappeskriving og andre tema kandidatene etterspør?

Vedlegg 4 – notat fra forskningskoordinator ved LLE, Anders Marcussen Gullestad

Om veien videre for forskerskolene ved LLE og IF

18.11.24 leverte Hild Elisabeth Hoff inn et forslag om å revidere forskerskolene IF og LLE sammen står bak – Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske fag og Forskerskolen i språkvitenskap og filologi – med det formål å bidra til mer regelmessig aktivitet og mer samarbeid mellom de to. Den

konkrete bakgrunnen for innspillet er at det var lite faglig aktivitet i regi av Forskerskolen i litteratur, kultur og estetiske fag i 2024. Ønsket om et stabilt tilbud til stipendiatene er noe begge instituttene stiller seg bak. Med utgangspunkt i Hilds innspill og oppfølgingssamtaler med forskerskolelederne, fremmer vi derfor her noen konkrete forslag vi ønsker å diskutere med lederne av de to skolene og inviterte representanter for stipendiatene.

Forslag og diskusjonssaker:

1. For 1) å holde oppe den vitenskapelige aktiviteten, 2) å sørge for at stipendiatenes ønsker blir hørt samt 3) å øke stipendiatenes følelse av tilhørighet og eierskap, bør det tas inn to stipendiater (én fra IF og én fra LLE) i ledelsen av hver forskerskole. Dette arbeidet kan inngå som en del av de aktuelle stipendiatenes administrative pliktarbeid.
2. Én gang hvert semester oppdaterer forskerskolene instituttens forskningskoordinatorer og forskningsrådgivere om avholdte og planlagte arrangementer, endringer i ledelsen, ulike utfordringer osv. Dette kan enten skje per epost eller i form av fysiske oppdateringsmøter.
3. Vi ber de involverte ta stilling til hva som bør være forskerskolenes forventede minimumsaktivitet fremover (det er selvsagt mulig å arrangere flere samlinger enn det som her skisseres). I tillegg er det viktig å avklare om de to forskerskolene skal samarbeide om å arrangere samlinger med karrierefremmende fokus, siden disse typisk vil være relevante for stipendiater på tvers av forskerskolegrensene. Hvis et slikt samarbeid er noe forskerskolene og stipendiatene ønsker, må dessuten det ønskede omfanget avklares. De berørte bes derfor ta stilling til følgende alternativer (siden noen av disse alternativene er mer arbeidskrevende enn de andre, vil det være naturlig å tilpasse hvilken uttelling det å være forskerskoleleder skal gi i timeregnskapet, alt etter hvilket aktivitetsnivå en legger seg på):
 - a. Hver av forskerskolene arrangerer minimum to arrangementer per semester. Minimum ett av disse må omhandle karrierefremmende tematikker, og skal tilbys også til medlemmene av den andre forskerskolen. Vinklingen på den andre samlingen (eller de andre samlingene) er det opp til forskerskolene selv å avgjøre (f.eks. et ytterligere karrierefremmende arrangement, diskusjon av tekstutkast fra stipendiatene, og/eller tematiske arrangementer med utgangspunkt i en faglig eller teoretisk problemstilling som vil være aktuell for flest mulig av medlemmene av den enkelte forskerskole)
 - b. Hvert semester tilbyr den ene forskerskolen et arrangement om karrierefremmende tematikker, ment for medlemmene av begge forskerskolene. Dette ansvaret rullerer mellom forskerskolene fra semester til semester. I tillegg tilbyr begge forskerskolene minimum ett arrangement av en selvvalgt art (se over).
 - c. Hver av forskerskolene tilbyr minimum ett arrangement i semesteret om en selvvalgt tematikk (se over). Der dette er relevant, tilbys disse arrangementene også til medlemmene av den andre forskerskolen.
4. Når det gjelder eventuelle fellesarrangementer av karrierefremmende art: Bør en ha en fast årlig timeplan, jf. Hilds forslag, eller er det bedre å kunne velge fritt ut fra stipendiatenes løpende behov, f.eks. med utgangspunkt i en smørbrøddliste over relevante tematikker (se «Eksempler på tematikker av en karrierefremmende art», under)
5. De berørte bes videre ta stilling til ønsket lengde på arrangementene. Hild har foreslått fire timer. Er dette fornuftig, eller bør det være opp til hver enkelt forskerskole å avgjøre?
6. Til sist er det kommet inn et innspill fra forskningsrådgiverne, som ønsker å diskutere hvorvidt mesterklassene bør forflyttes fra forskerskolene til instituttnivå. Utfordringen med dagens situasjon, der instituttene drifter en forskerskole hver, er at de administrativt ansatte også må ta ansvar for å avholde mesterklassene for stipendiater ved naboinstituttet, noe som

ofte oppleves som krevende. Dette kan unngås hvis hvert institutt tar ansvar for å avholde mesterklasser for sine stipendiater. Vi ønsker å høre hva de involverte tenker om dette.

Eksempler på tematikker av en karrierefremmende art:

- Skrivning og skriveprosess: gode skrivevaner, verktøy og strategier for problemløsning, framdrift og gjennomføring
- Kappeskriving
- *Peer review*, skriftlig og muntlig. Hvordan gi og respondere på ulike former for tilbakemelding (fra en redaktør, på en søknad om forskningsstøtte, på et konferanseinnlegg, osv.)
- Konferanseinnlegg: hvordan skrive og presentere gode innlegg
- CV-bygging: hvordan bygge og skrive en god CV for ulike formål
- Prøveforelesning og disputas: forberedelser og strategier
- Ekstern finansiering: hva kan man søke om, hvordan utvikler man et godt prosjekt (post.doc-stilling, MSCA fellowship, del av NFR-søknad/EU-søknad, o.a.), hvor får man hjelp, osv.
- Hvordan skrive en god søknad til en universitetsstilling og hvordan gjøre et godt intervju
 - (listen er ikke endelig: kom gjerne med flere konkrete forslag)